

proposita, cuius tamen summa & vis est hæc: posita causâ formali Deus non potest impedire eius effectum; quod si ipsi respondeas hoc non esse verum de effectu secundario formali, qualis est expulsio formæ præexistentis. Instat: Quando effectus secundarius formalis est maximè intimus primario, estque priuatius, tunc non potest diuinitus impediri, in præfenti autem expulsio formæ est effectus maximè intimus formæ aduenientis, estque priuatius. Ratio est, quia nisi forma adueniens expelleret præexistentem, non posset dare esse composito simpliciter, nec esset actus primus, nec faceret compositum per se: at repugnat, quod non det esse simpliciter composito, & non sit actus primus, nec faciat compositum per se, cum ergo forma adueniens non possit hæc habere, nisi expellatur prior, & tamen illa omnia debeat habere, alioquin non esset forma substantialis, sequitur contradictio, quod ingrediatur materiam, quin prius forma prior substantialis discedat.

Resp. Respondeo falsitatem huius rationis euidenter parere ex responsione ad instantiam factam ab eodem Collegio Complut. ad secundam pro resolutione rationem. Dicendum itaque est illum effectum secundarium non esse intimè dependentem à primario, quia etiam si non expellatur forma præcedens, non tamen desinet forma adueniens esse actus primus, & dare esse composito simpliciter, & cum materia facere vnum per se, vt vidimus in responsione ad instantiam contra secundam rationem, & ex parte in responsione ad instantiam ad primam pro resolutione rationem.

Obj. secund. Obijcies *secundo*: Non potest vna forma duas informare materias, ergo nec vna materia à duabus formis poterit informari: Probatur antecedens: vel informaret per nouam virtutem aduenientem, vel per veterem: non per veterem, quia per veterem non erat potens, nisi vnam informare, si enim fuisset potens informare plures, potuisset naturaliter informare plures: non etiam per nouam, quia illa noua foret semper pars integralis formæ, quod autem sit pars integralis, habet à quantitate, quantitas verò cum sit accidens, non poterit dare vim substantialem ad informandam duplicem materiam. Deinde forma, licet maior sit, cum tamen sit vnica, habetur, quod possit quidem maiorem materiam informare, non tamen duplicem, quando quidem est tantum vnica, ideoque si materia sit vnica, non poterit à duabus formis informari.

Resp. Respondeo: Quod si Collegium Complutense consulisset Ruyuum tractatu 20. de forma *quest. 8.* vidisset hanc suam rationem sufficienter solutam, quæ in summa hæc est, virtus eleuata non est magis potens, quam non eleuata, ergo, etiam si virtus informans eleuetur à Deo, non poterit tamen dare materiam, nisi propriam virtutem. Respondet enim Ruyuus, quod eleuari dupliciter contingit, nimirum vel ad efficiendum, vel per modum applicationis ad causalitatem exercendam, & proprium effectum præstandum, hoc est quod possit forma eleuari circa plures simul effectus præstandos: licet pri-

mo modo virtus eleuata non habeat maiorem virtutem, quam non eleuata, attamen secundum modo maiorem virtutem habet, id est plures effectus, quos poterat naturaliter successeuè præstare, eleuata simul illos præstat: vnde non attribuitur maior virtus quoad entitatem, bene tamen quoad applicationem, igitur ipsa eleuata præstabit non per nouam virtutem causalitatis, sed per nouam virtutem applicationis.

Obijciunt alij: Completus appetitus non potest amplius compleri, sed materia, vnâ formâ substantiali informata habet appetitum suum completum, ergo non potest amplius per aliam simul compleri.

Resp. Respondeo duplicem esse appetitum ad formam in materia, naturalem scilicet, & obedientialem, seu intentionem, & extensionem: vnus quidem est appetitus materiæ ad formam vnâ simul, & semel tantum habendam naturalem, & intrinsecus; at obedientialis, & extrinsecus est ad plures formas simul habendas: ratione ergo huius posterioris appetitus Deus potest facere, vt duæ formæ informent eandem numero materiam.

Obijcit præterea *primò* Petrus Niger: Sicut se habent sensibilia, ita & intelligibilia: sed duo sensibilia, vt puta duæ figuræ non possunt diuinitus esse in eodem subiecto, ergo nec duæ substantiæ, quæ sunt duo intelligibilia, poterunt esse in eadem materia. Maior videtur certa experientia, nam à sensibilibus ad intelligibilia manu ducimur, minor verò probatur: in eodem corpore non potest esse simul, & semel figura triangularis, & quadrangularis.

Resp. Respondeo esse disparitatem, quia vnum corpus non potest esse duplex figuratum, materia verò poterit esse in duplici composito. Deinde poterit dici duplicem posse esse figuram in eodem corpore diuinitus: quæ responsio est vera secundum eos, qui tenent figuram, & rem figuratam distingui realiter, illi verò, qui tenent non distingui, ideo dicent vnum corpus non posse habere nisi vnam figuram, quia cum figura sit propria terminatio corporis, ipsique ita intima, adæquata, & inseparabilis, non poterit vnum corpus nisi vnâ figurâ terminari, & cum vnum corpus habeat actualiter vnam figuram non amplius retinet potentiam naturalem ad alias; sed materia habens vnam formam retinet potentiam naturalem ad alias: verius tamen existimarem vnum corpus diuinitus posse habere duplicem figuram, sicut nec repugnat vnum corpus esse calidum, & frigidum, vt postea dicemus in fine huius partitionis.

Obijcit *secundo*: Omnis actus periciens suam potentiam, ipsam totaliter occupat, & continet, sed susceptiuum occupatum, & repletum nihil suscipit, quousque euacuatur, ergo cum formæ substantiales habeant idem susceptiuum, impossibile est, vt materia suscipiat vnam formam post aliam, nisi aliâ prius abiectâ. Minor patet, maior probatur, quia de ratione actus est perficere, terminare, ac complere suam potentiam.

E

Respondeo